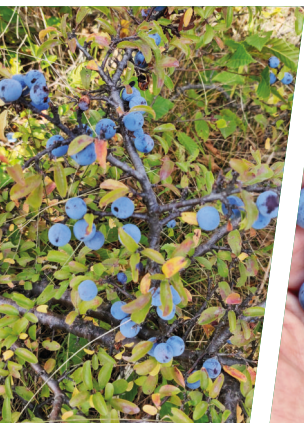

Trnjina

Prunus spinosa (L.)

LEKOVITI DEO BILJKE (DROGA)

Koriste se cvet (*Pruni spinosi flos*) i plod trnjine (*Pruni spinosae fructus*). Cvet treba brati poluotvoren i pažljivo osušiti u hladu na promajnom mestu. Drogu čine celi, 6-8 mm dugi cvetovi ili uglavnom otpale latice žućkasto-bele boje, kao i male količine rskavičavih komadića grančica. Prašnici su brojni i sa dugim filamentima. Ukusa je pomalo gorkog. Droga se čuva dobro zapakovana na hlad-nom i suvom mestu, da se ne bi izgubila lekovitost sastojaka. Plod se bere dok je jedar i čvrst, pre nego što se ošteti delo-vanjem slane i mraza.

BOTANIČKI OPIS

Listopadni žbun, 1-4 m visine, sa okruglastom krošnjom. Mlade grančice su smeđe-crvenkaste, sa trnovima. Listovi su naizmenično postavljeni, na dugim drškama, objajasto-eliptični, do 4 cm dugi, po obodu testerasto nazubljeni. Cvetovi su petočlani, beli, na kratkim drškama, pojedinačni, ređe po dva do tri zajedno. Cveti u aprilu i maju mesecu, pre faze listanja. Plod je okruglasta koštunica, 10-15 mm, plavičastocrna, kisela i opora, zrela u avgustu i septembru.

RASPROSTRANJENOST

Široko je rasprostranjena vrsta u Evropi, Maloj Aziji, Iranu i Tunisu. Sreće se u pojasu hrastova. Heliofitna je vrsta (potrebna joj je velika količina sunčeve svetlosti), otporna na niske temperature. Optimalne životne uslove nalazi po obodima kserotermnih šuma i šikara, na zapuštenim pašnjacima, nizijskog i brdskog pojasa.

HEMIJSKI SASTAV

U cvetu se nalaze flavonoidi (rutin, hiperozid, kvercitrin), cijanogeni glukozidi-amigdalini (u svezem cvetu).

U plodu se nalaze tanini, organske kiseline, šećeri, antocijani, vitamin C.

DELOVANJE I UPOTREBA

Koristi se uglavnom u narodnoj medicini (protiv prehlade, protiv zatvora, za iskašljavanje i "čišćenje krvi"). Ponekad se koristi i svez sok (purgativ, za ispiranje usta i grla, kao diuretik).